A doroszlói női viselet

Készítette: Mendrei Anna

Népviselet Vajdasági NTO

A doroszlói női viselet

- 19. század utolsó harmadában is még a házi szövésű kendervászonból állították elő, s csak a század végén jelennek meg a gyáripari ter darabjaiként

A doroszlói női viselet

A kezdetben fél lábszárig érő szoknyák harang alakúak voltak, később kezdik felvenni mai bokorugró, ringó alakjukat (használni kezdik a csípőpárnát)

A doroszlói női viselet

- A női népviselet különféle fajtái és darabjai mutatják a viselő korát, családi állapotát (lány, menyasszony, újmenyecske, idős asszony), a nap jelentőségét, amikor viselik (menyasszony, gyászoló, nagyböjt, nagypéntek, nagyünnep, alkalmi–színpadi viselet)
- A 20. század közepéig a legszebbnek tartott felső szoknyák anyaga a selyem és a bársony volt, illetve a kasmír (előző kettő lehetett sötétebb színű is, akár fiataloknál is, addig a kasmír fehér, sárga, piros, zöld, bordó, kék)

A doroszlói női viselet leírása

- Alul szűkebb **pendelyük** volt
- Az igen keményített, fodrosra vasalt alsószoknyák, **péntők** száma idővel szaporodott, kettő-három-négy is előfordul.
- Mindezeknek az alsó szélét a 20. században szebbnél szebb fehér lyukhímzéssel, slingeléssel díszítették.
- Hogy ez a csipkerész kilátszon, a felső szoknyák rövidebbek lettek, bár maga a viselet is egyre rövidült. Ugyancsak ez a díszítésmód jellemzi a nyakukban a **gallért és a smízlit**, valamint a mellrészt hosszában.

A doroszlói női viselet leírása

- A legalsó szoknya volt a legrövidebb és nem volt rajta fodor.
- A felette levők folyamatosan kétujjnyival hosszabbak voltak.
- Mindegyiken volt slingelés vagy csipkedíszítés és habfehérre voltak kikeményítve, kivasalva.
- Ez mind gyolcsból készült, egyenes szabással, derékban gallérral beráncolva, egy gombbal erősítették derekukhoz.

Divétszoknya, bársonypruszlik, slingelt péntő

A doroszlói női viselet leírása

- Felső testüket fehér gyolcsból készült ing fedte.
- Rövid, szűk slingelt ujja színes szalaggal volt átkötve, elején két hosszanti slingelt fodorral, kivarrott rózsákkal. Közepén gombolódott. Derékban a szoknyába kötötték
- Különös gonddal kikeményítve viselték

A doroszlói női viselet leírása

- A pruszlikot felső ruhadarabként viselték
- A karöltők és a nyak körüli rész kivágattak, derékig érő, selyemből vagy bársonyból készült díszes ruhadarab

A doroszlói női viselet leírása

- A habfehér smizli elmaradhatatlan kelléke a doroszlói népviseletnek. Gyolcsból készült, nyakon viselik gallér vagy inkább nyakék gyanánt. Gazdagon fodrozott slingelése félig eltakarja viselőjének nyakát.
- A lógó a smizlit egészítette ki. Lelógó színes szalagokból állt ami a nyakéknek szánt különböző gyöngyök hátsó részére volt erősítve.

A doroszlói női viselet leírása

- Régente a **fiatal lányok** hajviselete a pödricske volt, az öregebbeké koszorúba vagy kétoldalú kontyba volt fonva, színes pántlikával átkötve
- A **menyecskéknek** középen választékuk volt
- A **nagylányok** hajukban rózsás pántlikát viseltek. Hajukat koszorúba fonták és előbb fekete pántlikát tettek, amit alul úgy kötöttek masnira, hogy elől nézetből kilátszom két feketefül. A fekete tetejére pedig, hogy jól eltakarja, rózsás pántlikát kötöttek, úgy hogy hosszan lelógjon a hátukra

A doroszlói női viselet leírása

- Amikor a lány férjhez ment és bekötötték a fejét, menyecske vált belőle.
- Haját kétfelé fésülték, fejére díszes fityulát tettek.
- Anyaga selyem, divét, cicc vagy hasonló. Az öregebb asszonyok fityuláján mindig kevesebb a dísz, a legöregebbbek már fekete anyagból dísz nélkül viselik

Templomi ünnepre a lányok Mária-lánynak öltöztek. Viseletük ilyenkor hófehér selyemből volt, fejükön díszes koszorúval, mellükön széles kék szalaggal.

A doroszlói női viselet

- Nagyböjtben, elrakták cifra ruháikat és előszedték a zöldes meg kékes színűeket. Piros színt ekkor nem viseltek. Még a lányok is zöld és kékes színű pántlikával fonták be a hajukat.
- Gyász idején fekete ruhába meg fehér ingbe öltöztek. Erre az alkalomra még a fiatal menyecskék is fekete fityulát fettek a fejükre. A lányok haja is fekete pántlikával volt befonva.